പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 212

നാരദ ഉവാച-

ഇത്യുക്ത്വാ തസ്യ വിപ്രസ്യ പിതരൗ ദിവ്യരൂപിണൗ .

വിമാനവരമാരുഹ്യ ഗതൗ ഹരിപുരം പ്രതി 1.

തയോഃ പുത്രസ്തു തത്രൈവ കോശലായാം ദിനത്രയമ് .

ഉഷിത്വാ സ്വഗൃഹം പ്രായാത്ചിംതയംസ്തീർഥവൈഭവമ് 2.

ഇയമേവ തു കഥ്യംതേ വിബുധൈഃ കോശലാ നൃപ .

കഥയിഷ്യാമി തത്തേ്ഽഹം ശ്രവണോത്സുകചേതസേ 3.

തേ ദാക്ഷിണാത്യാ ബടവസ്തസ്യാമൂഷു മുമൂർഷവഃ .

സമർഥാർഥപ്രദായിന്യാം കോശലായാം വിപദ്യതാമ് 4.

കശ്ചിദേകസ്തദാ തേഷു താമനാദൃത്യ കോശലാമ് .

ഗച്ഛന്നാരായണസ്ഥാനം വിഷ്ണുനാ വാരിതഃ പഥി 5.

വൃദ്ധബ്രാഹ്മണരൂപേണ പ്രോക്തം ചേതി ദ്വിജം പ്രതി .

വൃദ്ധബ്രാഹ്മണ ഉവാച-

ക്വ യാസി ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ ത്യക്ത്വേമാം കോശലാം ശുഭാമ് 6.

ഇംദ്രപ്രസ്ഥമിദം തീർഥം സർവതീർഥോത്തമം ദ്വിജ .

കോശലാ ഹ്യത്ര പുത്രേയം മുക്തിദാ വിഷ്ണുവല്ലഭാ 7.

യത്ര യാസി വിഹായൈനാം നിഷ്കാമപദദായിനീമ് .

ന സിദ്ധിർഭവിതാ തത്ര വിഷ്ണുസ്തേ ച പരാങ്മുഖഃ 8.
മുക്തിം ചേദിച്ഛസേ വിപ്ര തീർഥേന്യാ സംപ്രഗൃഹ്യ ച .
യസ്യ യസ്യേച്ഛയാ സ്നാസി തം തം വർഗം പ്രദാസ്യതി 9.
തവ ദൃഷ്ടിപഥേ വിപ്ര സർപോऽപി സുരതാമിയാത് .
അസ്യാഃ പ്രസാദതോ മുക്തൗ സ്വർഗസ്ഥൗ വിപ്രദംപതീ 10.
സംജാതപ്രത്യയോऽപി ത്വമേതന്മാഹാത്മ്യദർശനാത് .
ലബ്ധ്വാ ഭാഗ്യോദയേനാപി കഥമേനാം വിമുംചസി 11.
യഥാ കശ്ചിത്തൃഷാർതോऽപി ലബ്ധ്വാപ്യമൃതവാരിധിമ് .
തം ത്യക്ത്വാ യാതി പംകാംഭസ്തദ്വത്ത്വം മൂഢ ദൃശ്യസേ 12.
യഥാ ചിംതാമണിം കശ്ചിത്കൂപേ ക്ഷിപതി മോഹിതഃ .
ഹസ്തസ്ഥം യാ ഗതിസ്തസ്യ ദൃശ്യതേ സാ ഗതിസ്തവ 13.
ആരാധ്യ വിഷ്ണും വിശ്വേശം യഥാ കശ്ചിത്പുമാൻകുധീഃ .
സുഖമൈംദ്രിയകം തുച്ഛം യാചതേ സാ ഗതിസ്തവ 14.
ന യാതി കോശലാമേനാം ത്യക്ത്വാ സർവാർഥദായിനീമ് .
സ്നാതസ്യാത്ര ദിവ പ്രാപ്തിർമൃതസ്യാമൃതസംസ്ഥിതിഃ 15.
നാരദ ഉവാച-
രാജന്നാകർണ്യ വിപ്രോऽസൗ ദ്വിജശ്രേയഭൃതോ ഹരേഃ .
വാക്യം പ്രോവാച വിപ്രായ ശ്രേഷ്ഠം ബദരികാശ്രമമ് 16.
വിപ്ര ഉവാച-
ഭോ ഭോ വിപ്രവര ശ്രദ്ധാ തവ വാക്യേന ജായതേ .
മമ ശ്രുതവതഃ പൂർവമല്പഗ്രാമസ്യ വൈഭവമ് 17.
ഇംദ്രപ്രസ്ഥമിദം തീർഥം ന കദാചിന്മയാ ശ്രുതമ് .
കുതസ്തു കോശലാവൃദ്ധ ഏതദംതരവർതിനീ 18.
യത്ര നാരായണഃ സാക്ഷാന്മുക്താ യത്ര ച യോഗിനഃ .
മുക്ത്വാ തമാശ്രമം പുണ്യം തിഷ്ഠാമ്യത്ര കഥം ദ്വിജ 19.
യഥാഗത്യ സ്വയം വിഷ്ണുരിത്യുക്ത്വാ മാം നിവാരയേത് .

ബദര്യാശ്ചാധികം ക്ഷേത്രമിംദ്രപ്രസ്ഥമിദം ദ്വിജ 20.

തദാഹം ന പ്രതിഷ്ഠാമി ചാലിതോഽപി തമാശ്രമമ് .

മുക്തികാമഃ സ്വസദനാന്നാന്യഥാ സ്ഥിതിരത്ര മേ 21.

നാരദ ഉവാച-

ഇത്യുക്തേ തേന വിപ്രേണ പ്രാദുരാസീച്ചതുർഭുജഃ .

വിഹായ പ്രാകൃതം രൂപം ദിവ്യരൂപധരോ ഹരിഃ 22.

ഉവാച ച മഹാഭാഗം തം ദ്വിജം മോക്ഷകാമുകമ് .

വിഷ്ണുരുവാച-

ഇംദ്രപ്രസ്ഥമിദം വിപ്ര സർവതീർഥോത്തമോത്തമമ് .

ബ്രഹ്മജ്ഞേഷ്വിവ സർവേഷു ശംഭുർഗംഗാനദീഷ്വിവ 23.

ഹിമവാനിവ ശൈലേഷു പക്ഷിരാഡിവ പക്ഷിഷു .

ത്രിദശേഷു യഥാ ശക്രോ വൈഷ്ണവേഷ്വിവ നാരദഃ 24.

തേജസ്വിഷു യഥാ സൂര്യഃ ക്ഷീരാബ്ധിരിവ ചാബ്ധിഷു .

യഥാ വർണേഷു ഭൂദേവഃ സൃഷ്ടിഷ്വിവ പിതാമഹഃ 25.

വിഷ്ണോര്യഥാവതാരേഷു കൗശല്യാ ജനിതോ വരഃ .

തഥാ സമസ്തതീർഥേഷു ശക്രപ്രസ്ഥമിദം വരമ് 26.

നിഷ്കാമോ വാ സകാമോ വാ യാതി തീർഥേ ക്വചിന്നരഃ .

തത്ര തത്ര സമസ്താത്മാ ഫലദാതാഹമേവ വൈ 27.

ഇംദ്രപ്രസ്ഥാംതരഗതാം ത്യക്ത്വാ യോ യാതി കോശലാമ് .

സ നോ ഫലമവാപ്നോതി ഭക്തോ വരദവ്യംദപാത് 28.

നാരദ ഉവാച-

ഏവം നിശമ്യ തദ്വാക്യം ദൃഷ്ട്വാ തദ്രൂപമുത്തമമ് .

പ്രണിപത്യ രമാകാംതം തസ്യാമേവാഗമദ്ദ്വിജഃ 29.

ഭഗവാനപി വിശ്വാത്മാ സപദ്യംതർദധേ വിഭുഃ .

തത്ത്വമുദ്ദിശ്യ തം വിപ്രം തേന ഭാവേന പൂജിതഃ 30.

തത്രാഗത്യ സ വിപ്രോഽസൗ കോശലായാം നരാധിപ .

കഥയാമാസ തദ്വൃത്തം സർവം സർവാൻസ്വസംഗിനഃ 31.

തേപി ശ്രുത്വാ മഹാഭാഗാ ദാക്ഷിണാത്യാ ദ്വിജാതയഃ .

തസ്യാമനശനം കൃത്വാ തത്യജുഃ പ്രാകൃതം വപുഃ 32.

തദേവ ഗരുഡാരൂഢഃ ശ്രീവിഷ്ണും സമുപാഗതഃ .

വിമാനൈഃ സ്വഗണൈഃ സാർദ്ധം താവദ്ഭിർദീപ്തിഭാസ്വരൈഃ 33.

തേ തം ദൃഷ്ട്വാ സമായാംതം വിമാനം ഗണസംയുതമ് .

വപുഷാ ദിവ്യരൂപേണ ദംഡവത്പതിതാ ഭുവി 34.

തുഷ്ടവുശ്ച ദ്വിജാഃ സർവേ ദിവ്യജ്ഞാനവപുർദ്ധരാഃ .

തം ദിവ്യരൂപിണം ദേവദേവവംദ്യപദാംബുജമ് 35.

ബ്രാഹ്മണാ ഊചുഃ -

നമസ്തേഽതസീപുഷ്പസംകാശഭാസം തനും ബിഭ്രതേ പീതവാസോ വൃതായ .

ലസത്കുംഡലപ്രോതനാനോപലായ ശ്രുതൗ ചംചലാ വ്യാപിനീലാംബുദായ 36.

ഭക്തിസ്ത്വദീയാ കില കല്പവല്ലീ സമാശ്രിതാ യച്ഛതി ചിത്തവാംഛിതമ് .

യഥാ തഥൈഷാ തവ കോശലാ വിഭോ ജനൈരുഭേ തേ കൃപയാ തവാപ്യതേ 37.

വംദാമഹേ തേ ചരണാരവിംദം വൃദാംരകൈർവൃംദിതമീശ്വരാദ്യൈഃ .

വിചിംത്യമാനം ഹൃദി യോഗിവൃംദൈഃ കംദം പരാനംദഭുവോ വിമുക്തേഃ 38.

പ്രാപ്താഃ കാമം ശ്രീപതേത്വത്സ്വരൂപം ശ്രീവത്സാദ്യൈർലക്ഷിതം ചാരുചിഹ്നൈഃ .

വാംച്ഛാമസ്തേ ദാസഭാവം തഥാപി പ്രാപ്തം സർവൈരാദൃതം നാരദാദ്യൈഃ 39.

യത്സൗഖ്യം തേ ദാസഭാവം ഗതാനാം തന്നോ ലക്ഷ്മ്യാ വക്ഷസോംതർവസംത്യാഃ .

തജ്ജാനാതി ശ്രീപതേ ശ്രീമഹേശോ നാന്യോ ലോകേ യേന തച്ചാനുഭൂതമ് 40.

മധ്യേഽസ്മാകം ശ്രീപതേ സേവകാനാം നീരാഗാണാമപ്യസൗ മാനനീയഃ .

അസ്മാത്തം തേ നാരദാദ്യാ മുനീശാസ്ത്വദ്ഭക്താപ്തൈർലോകനാഥം ഭജംതേ 41.

കാമം ബ്രഹ്മാനംദമാസോംതരാത്മാ ത്വദ്ദാസ്യേ നോ തൃപ്തിമായാതി ശംഭുഃ .

വാരംവാരം ത്വദ്ഗുണാനാഗ്രഹീതും നൃത്യത്യുച്ചൈസ്ത്വത്പരോ ഭാവയുക്തഃ 42.

ഹേതോരസ്മാദ്ദേഹിനഃ സ്വസ്യ ദാസ്യം യത്പ്രാപ്താനാം നോർമയഃ സംഭവംതി .

ത്വച്ചിഹ്നാംഗൗ ദ്വാരപാലൗ തദീയൗ മോഹാദ്ധാമപ്രാപ്യ തൗ തത്സ്വകീയമ് 43.

ലോകാദസ്മാദംതരേണ ത്വദിച്ഛാ ത്വല്ലോകാനാം നോദ്യതേ ചാശുപാതഃ .

കോ ജാനീയാത്താവകീമത്ര മായാം ദുർവിജ്ഞേയാം ബ്രഹ്മ ശർവാദിദേവൈഃ 44.

നാരദ ഉവാച-

ഏവം തൈഃ സ്തൂയമാനഃ സ പ്രഭുർനിജപദോന്മുഖഃ .

ഉവാച താന്ദാക്ഷിണാത്യാന്മേഘഗംഭീരയാ ഗിരാ 45.

ശ്രീഭഗവാനുവാച-

ഭോഭോ ദ്വിജാ ഭവംതോഽസ്യാ കോശലായാഃ പ്രസാദതഃ .

സാരൂപ്യമപി മേ പ്രാപ്താ ദാസഭാവം ച യാസ്യഥ 46.

അദ്യപ്രഭൃതി മേ വിപ്രാസ്തീർഥമേതദനുത്തമമ് .

ദക്ഷിണകോശലേത്യുച്ചൈർനാമ്നാ ഖ്യാതം ഭവിഷ്യതി 47.

യത്ര ദാശരഥീ ഭൂത്വാ നിഹനിഷ്യദ്ദശാനനമ് .

സാ കഥ്യതേ മുനിവരൈഃ സർവൈരുത്തരകോശലാ 48.

വിപന്നോ ജ്ഞാനവാന്യസ്യാ വൈകുംഠമധിരോഹതി .

വിനാപി തദ്വസേദ്യോഽസ്യാം സോഽപി സ്വർഗം ച ഗച്ഛതി 49.

ഇമാം തതോ ദശഗുണാമാഹുർദക്ഷിണകോശലാമ് .

ഏകാദശഗുണാമേകേ സമ്യഗാഹുർമുനീശ്വരാഃ 50.

ഇയാനേവ വിശേഷോഽസ്തി തസ്യാ അസ്യാ മതിർമമ .

തസ്യാം മൃതം നയംത്യേതേ വൈകുംഠം മാമകാ ഗണാഃ 51.

അസ്യാം മൃതം സ്വയമഹമനന്യവദമാനസമ് .

ആരോപ്യ ഗരുഡം ദത്ത്വാ സാരൂപ്യം പ്രാപയാമി തത് 52.

നാരദ ഉവാച-

ഇത്യുക്ത്വാ താന്ദ്വിജാന്വിഷ്ണുർനീത്വാ വൈകുംഠമഭ്യഗാത് .

മഹിമാനം സ്തുവന്നസ്യ സ്വയം തീർഥസ്യ ഭൂപതേ 53.

ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതം കാരണം ജഗതീപതേ .

യേനേയം കഥ്യതേ വിജ്ഞൈരിഹ ദക്ഷിണകോശലാ 54.

കലിമലകുലഹംതാ ശൃണ്വതാം മാനവാനാം കമലനയനപാദപ്രാപ്തയേ

വാംച്ഛിതശ്ച .

നൃപവര മഹിമാ തേ വർണിതഃ കോശലായാ മധുവനഭവവൃത്തം ശൃണ്വതസ്തേ വദാമി 55.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ കാലിംദീമാഹാത്മ്യേ കോശലാമഹിമാവർണനംനാമ ദ്വാദശാധികദ്വിശതതമോऽധ്യായഃ 212.
